

Megjelen:
Hetenként vasárnap
Előfizetési ára:
helyben házhozhozva
vidékre postánküldve
Egész évre . . . 4 fr
Félévre . . . 2 " "
Negyedévre . . . 1 " "
Egyes szám ára 8 kr
Hirdetések árszabály
szerint közöltetnek

SZOBOSZLÓ VIDÉKE

KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőségi iroda
Nap-utca 42 sz. hól
a lap szellemi részét
illetőleg értekezhetni
lehet
Keziratok nem adat-
nak vissza
Hirdetési iroda:
Nap-utca 42. sz. hova
hirdetések és előfizet-
ések küldendők
Nyilvántartási közlem-
nyek soronként 15

A forspont.

Az állandó előfogat állítási kötelezettség, amely mi jó magyarsággal, úgy nevezzük, hogy forspont szolgálat — egyik tökéletlen maradványa a régi robotnak.

Abból áll ez, hogy minden lovas gazda, mikor rá következik a sor, köteles a szekérét és lovát a városházához felküldeni azon célból, hogy a fogat ott egy nap vagy egy éjjel közcélra rendelkezésre álljon.

Már magából ebből a meghatározásból kitűnik, hogy ez a közszolgálatnak nevezett tökéletlen szokás indokolatlan és tarthatlan, mert kizárólag a lovas gazdákat terheli, s így homlokegyenest ellenkezik az általános és aránylagos teherviselés elvével.

Ez a nagy elv azt mondja, hogy a közterhek viselésében mindenki köteles részt venni, még pedig anyagi erejéhez mérten. A mi forspont szolgálatunk pedig azt jelenti, hogy a lóartó gazdaközönségnek azon felül, hogy minden más közterhet visel, még előfogat állítási kötelezettsége is van, pusztán azon okból, mert lovat tart. Ez más szavakkal azt jelenti, hogy a lóartás egy egészen különálló közterhet nehezít a gazdákra, még pedig olyan közterhet, amely kizárólag csak a lovas gazdákat terheli.

A forspont szolgálat tehát így valóságos kivételes közteher.

Láthatjuk ebből, hogy ezzel a robotszerű

szolgálattal le kell számolni. El kell azt törölni, még pedig minél előbb, mert fentartani tovább lehetetlenség.

Epen ezért elismerés illeti a városi tisztügyészt, aki felfogásának kifejezést adva, indítványba hozta a forspont szolgálat eltörlését.

Csak az a fődolog, hogy a megoldás ne sokáig késsen.

A város téglavetője.

Be kell látnunk, hogy a város téglavetőjét házi-
lag kezelni alig fizeti ki magát. Pár évvel ezelőtt
már tudtuk, hogy a polgáriiskolát építeni fogjuk, és
daczára ennek, nem tudott a téglagyár annyi követ
előállítani, hogy az építkezéshez elegendő legyen.
Most tehát a városnak pénzért kell téglát venni.

Ugyanígy vagyunk a cseréppel is.

Csak hogy még egy más baj is van. Az nevezetesen, hogy ha most valaki Szoboszlón építeni akar, más városba kell elmennie teglaert, mert itt nálunk egy darabot sem kap.

Ez is nagy hátrány a közönségre nézve.

Szóval minden a mellett bizonyít, hogy a téglavető házi kezelése nem vált be úgy, amint hittük, a mi arra kell, hogy indítson, hogy a mai rendszert változtassuk meg.

A rengeteg uánjárás és költség mellett a téglavető nem jövedelmez annyit a városnak, amennyit egy ilyen vállalatnak jövedelmeznie kellene.

Egy ilyen üzlet, amely teljes jártasságot és szakszerű vezetést igényel, nem is a városnak való, hanem magánembernek.

R.

Levél a Szerkesztőhöz.

Tek. Szerkesztő Ur!

Ugy tudom, hogy Szováton e hónap elején kiűtött a lovak között a takonykór, s azóta a község zár alatt is van.

Ha ez így van, akkor nem vagyok képes megmagyarázni magamnak azt, hogy hogyan történhetik meg, hogy erről a fertőzött területről mindennap jönnek át lovakkal mi hozzánk, és naponként lehet szováti szekereket látni a városháza udvarán.

Sőt más is történik.

Az nevezetesen, hogy a szováti lovakat áthozzák ide fedezetlen s ami állami ménjénkel fedeztetik, a fertőzött területről ide hordott lovakat.

Ez az első, amit szóvá tenni szándékomban volt.

De mondok még mást is.

Szerintem igen helytelen dolog az is, hogy nálunk a városháza udvarára vezetnek fel minden beteg jószágot, s az állatorvossal ott vizsgálattják meg.

Ezt el kellene tiltani, mert így a városháza udvara, ahol naponként igen sok jószág fordul meg — valóságos fészke a fertőzésnek.

Bátor vagyok ezeket a rendőrkapitány ur szíves figyelmébe ajánlani.

Egy gazda.

T Á R C Z A.

Boeszkai István köpönyege.

Kiszakított lap a hajduk történetéből.

Mikoron irnának Urunk születésének utána az 1599-ik évben, a mikor is Báthory Zsigmond uram Ő Nagysága erdélyi herceg, Boeszkai István uram pedig a nagyváradi vár parancsnoka vala: ez időben jöve el Váradra az urnak rettenetes napja, mert annak házai, kőfalai elpusztították, és kapui tűz által megemésztettek.

Igy kezdí egyik siralmas históriáját írni egy XVII-ik században élő hazai krónikásunk. Nagyváradi városának tűz által elpusztulásáról — és az ezután történt eseményekről . . .

Ujtsuk fel emlékezetünkben tehát mi is ama siralmas idők, a mikor Bátor Opos kiháló félben levő hősi nemzetségének egyik sarja: a gyávan kegyetlen Báthory Zsigmond úl Erdély fejedelmi trónján, s nézzünk vissza ama fényes napokra, melyeken Boeszkai István lobogtatja magasan ama zászlókat, a melyekre ragyogó betűkkel van himezve a vallásos fejedelem eme bibliai jelmondata: »Ha Isten velünk, kicsoda akkor ellenünk? . . .

I.

A Megváltó keresztire feszítésének ünnepe volt.

Boeszkai István, a nagyváradi várparancsnok dolgozó szobájában egy kis kerek asztal mellett, arany kapcsos biblijájában mélyen elmerülve, János evangélista evangéliumából azon részt olvassa, a hol oly szívrehatóan van leírva a világ megváltójának kinszenvedése.

Már az utolsó soroknál jár, a midőn fejét fel-

emeli, mintha távolról zúrváros kiabálásokat hallana. Hallgatódzik, s csendesen összehajítja a szentkönyvet, melyből immár két óra hosszant olvasott, és föláll a székről, a melyen reggel óta összetett kezekkel oly buzgón imádkozott.

Kilenczet üt a vár toronyórája.

De mintha kicserelelték volna most a harangokat, vagy az órákat verő kalapácsot: a hang oly tompán, oly busan hangzik, hogy a bátor várparancsnoknak idegei megrázkódnak, s önkéntelenül jó ajkaira e hang, mintha valakitől kérdezné:

— Mi ez?

A jövő percz megadta reá a feleletet:

Félrevert harangok zugsái hatottak fülelhez.

— Tűz van! — mondja csendesen nagyot sohajtván a nemes lelkű ember.

Felölti dolmányát, sisakot tesz fejére, és kilép a tornácra, hol nagy sebbel-lobbal a szolgálattelvő napos tiszt jó vele szembe, katonás rövidséggel jelentvén, hogy:

— Nagyságos uram! a városban tűz ütött ki. A »Körözsparti pogánysor« már leégett, most már a »Zsidósor« ég . . .

Boeszkai a vár tüzi lecskendőjére ugrik, mely elé két tüzes ló van fogva, s rohan néhány tiszt és katoná kíséretében a veszedelem színhelyére. De későn jött. A vehemens erővel dühöngő lángokat elfojtani, megzabolázni nem lehetett többé, s az északeleti szél által élesztett romboló elem alig ¼-ed óra alatt elhamvasztotta a szegény törökök és zsidók által lakott »Körözsparti részt« . . .

— De hát miért nem verték mindjárt félre a harangokat, mihelyt a tűz kiűtött? — kérdi Boeszkai, mikor visszatért a várba, az előtte álló napos tisztól.

— Nagyságos uram, talán . . . gondolom, hogy . . . izé . . . mert talán . . . azaz, hogy azok — pogányok.

— Értem, értem! — sohajt fel az embertársait forrón szerető férfi. Óh tolerancia! Óh vallási türelem! jöjjön el már valahára a te országod! . . .

II.

Szép tavaszi nap van.

Nagyváradi városának a mostani »Nagy-magyar utczájától« a »Katona város«-ig elnyúló, sebesen folyó Körözsvíz két partján sürgő néptömeget látunk, a mint hangya szorgalommal építik házaikat a szegény »leégettek«. Itt furnak, faragnak, amott a már kész gerendákat czepelek, vonszolják, házikók falára fel a folyó jobb partján a zsidók, a balparton a törökök.

Sűrűn vannak egymás mellett építve a csupa fából és deszkából ácsolt házikók, különösen a pogány vagy »török sor«-on, a mint ez keleten, s nálak valódi hazajokban szokás.

Elkülönítik magokat egymástól zsidó és török, pedig ha a »Genezis« irójának hinnünk lehet, ha anyáról nem is, de apáról minden esetre tulajdon testvérek volnának. És ezt, úgy látszik — nagyon jól tudja Ábrahám és Ibrahim a két öreg szomszéd, a kik a folyónak balpartján legvégül, a mostani »Katona város« felől egymás mellé építik fel hazacskáikat.

Sokan nézik csupa kíváncsiságból (mint ez ma is szokás) az építkezést a város kereszttyen lakosai közül, kiknek sorai közt egy-egy fura megjegyzést lehet hallani az építkezésnek előtök oly különös formája miatt.

Boeszkai István várparancsnok a szép májusi délutánt szintén arra használta fel, hogy néhány fő-

H I R E K

— **Az iparosok és kereskedők** azon kérelme, mely szerint bizonyos vidéki iparosok a helybeli hatóságokról eltiltassanak — egy tizenkéttagú bizottságnak adatott ki véleményezés végett a közgyűlés által. Ugy halljuk, hogy ez a bizottság már össze van állítva és legközelebb értekezletet is tart.

— **Eljegyzés.** Kuszós Ferencz a héten váltott jegyet Tóth Eszterrel, Tóth Sándor gazdálkodó leányával.

— **A Pavillonba** új vendéglős állott be a múlt héten. A megnyitás legközelebb fog megtörténni.

— **A nagy képes világtörténet** első kötete be van fejezve. A szaktudomány kimondta rá, hogy első rangú munka. Most a 22. és 23. füzet jelent meg egyszerre. Ebben van az index. Szabatos, pontos munka. Csak ha ezt átlapozzuk, akkor látjuk, a tartalomjegyzék rövid szavaiból, mily mesegazdag e kötet. Az index olyan valami az irodalomban, mint az életben a só. Nem is könyv, a melyben index nincs. A régi, kis-könyvekhez nem kellett ily »Betűrendes Targymutató.« A ki valamit keresett, könnyen átlapozhatta az egész könyvet. De ma, a tudományos anyag felhalmozódásának idején lehetetlen az embernek mindazt eszébe tartani, a mit olvasott. A Nagy Képes Világtörténet 12 kötetben jelenik meg. Szerkesztője Marczali Henrik, egyetemi tanár. Az első kötet a kelet ókori népeinek története. Egy kötet ára diszkótesben 8 frt. Megjeleni füzetekben is. Minden héten egy füzet, a 30. Kapható a kiadó Révai Testvérek Irod. Int. Reszvénytársaság könyvkereskedésében. (Bpest, Üllői ut 18.) s minden hazai könyvkereskedésben.

— **A huszfogyasztási** szövetkezet választmánya ma egy hete értekezletet tartott, amely G. Tóth János rkapitány indítványára azt határozta, hogy egy hat tagú bizottság útján érintkezésbe lép a szövetkezet részére ajánló mészárossal. A bizottságnak az is feladatává tétetett, hogy dolgozzon ki részletes tervezetet a szövetkezet szervezését illetőleg.

— **Szőlősgazdák figyelmébe.** Lapunk mai számának »Közgazdaság« című rovatában egy nagyérdemű cikket közlünk az új szőlők életkoráról és tartósságáról. Erre a cikkre, amely egy kiváló szakember tollából származik — e helyen is felhívjuk szőlősgazdáink figyelmét.

— **A kivándorló üzenete.** Közelebb egy fiatal kereskedő jött haza Amerikából, aki hazajövetele előtt állítólag beszélt a volt városi tanácsnokkal, Czeglédi Antallal. Ez a fiatal ember úgy beszéli a dolgot, hogy Czeglédi Antal jelenleg New-yorkban van és azt mon-

emberével megnézte a »szegény leégettek építkezését« s örömmel látta, hogy az közel áll a végbefejezéshez. Sok időt kellett töltenie ott, mivel a szegény leégettek seregétől tódultak tiszteletere, s nem bocsátották el addig, a míg a legutolsó gyermek is, meg nem csókolta legalább a ruhája szegelyét azon jósaéért, a miért őket fával, deszkával, élelemmel s más egyéb szükségességekkel ellátta a jó — Commendans ur.

... A szép csendes verőfényes napot azonban már délutáni 5 óra tájban iszonyu zivataros idő váltotta fel!

Az eső ömlött, mintha csak vederből öntötték volna alá. Villám villámot ért, dörgést dörgés váltott fel, s az emberek rémülve bujtak fedeleik alá. A leégettek is félig kész házaikba menekültek, miknek tetefejeiről a vékony s így amugy oda szegezett deszkatezeteket csak úgy mintha könnyű pehely volna — röptette a vihar a Körös közepébe. A szarufak recsegték, a házikok oldalai minden perczen bedőléssel fenyegettek, úgy annyira, hogy bátorságosabb vala kiinn a szabad ég alatt, mint benn az amugy is térdig erő vízben lenni.

Az öreg Ábrahám félvén egy magában, ászalajtott öreg szomszédjához, Ibráhimhoz, és ott ő az egyik, szomszédja pedig egy másik szegletben imádkoznak, kiki az ő Istenéhez, hogy minél hamarabb szabadítsa ki őket e nagy veszedelemből, miként kiszabadította hajdan Dánielt az oroszánok verméből, s a 3 Istenfelő férfiakat az égő tűzes kemenczéből.

Egyszerre csak nagy fényesség támad, s rögtön erre egy eget földet megrázó dörgés rengeti meg nemcsak a levegőt, nem csak az »ujjonnan épült« házat, hanem a két imaba merült öreget is elannyira, hogy a jó öreg Ibráhim, a ki arczal keletnek fordulva, homlokával és terdeivel a földet érintve imádkozott: hata közepével esett földre, kezeivel és lábával pe-

dotta neki, hogy nemsokára hazajön Magyarországra, mert büntetésének letöltése után itthon akar meghalni. Magától értetődik, hogy ezt a hírt teljes fenntartással közöljük.

— **A kincskeresők.** Kerecsi Lajos juhásznak az elletőse, Dóres Lajos — aki mellesleg mondva hetedik gyermek — azt almodta a napokban, hogy a csontos-halomban van elrejtve a Dárius kincse. Az elletős látomása szerint a kincs egy nagy menkü kádban van, s a pénznek fele arany, fele meg ezüst. A gyermek amint felébredt, közölte az almot gazdájával és elhatározták, hogy felassák a kincset. Fővállalkozóképpen Bezi Györgyöt vettek magok mellé. Mielőtt azonban munkához kezdtek volna, kipróbálták alaposan az elletős tudományt. Bezi György elásott 6 krt. a földbe, s azt mondta az elletősnek, hogy keresse meg az elásott pénzt, és mondja meg, hogy mennyi. A gyermek meglelte a pénzt, és szeméit a föld felé meresztvén, rámondta, hogy az elásott pénz 6 krt. A két ember összenézett, és csak hogy meg nem csókolgattak örömmükben a csoda gyermeket. Ugy gondolkodtak, hogy a ki a rezt meglátja a föld alatt, hogyan látta az meg az aranyat. Másnap esie tehát nagy titokban megkezdtek a csontos halom ásását, ott, ahol a fiu mondta. A munka csak éjjel folyt, nappal aludt a kincskereső társaság. Mar le is mentek vagy két áso nyomot, amikor a hatóság tudomására jutott a dolognak és betiltotta a további kutatást, azt mondván, hogy a kincskeresők forduljanak ásatási engedélyért a közgyűléshez. A kincs tehát egyelőre ott maradt a halomban kiasatlanul, pedig a vállalkozók már talán meg kölesönt is vettek rá.

— **Rosszul lett a vasaron.** Ujvári József berándult a heten Debreczenbe a vasarra. Ott azonban hirtelen rosszul lett, úgy, hogy betegen szállították haza.

— **A fősoroz s** az idén május hó 31-én tartatik meg a város-haza nagy tanácssteremben.

— **A debreczeni** országos vásár tulajdonképen ma kezdődik meg, mert eddig csak az u. n. elővásár tartatott meg. Meg is látszik ez ma a vasutnál, mert aig győzi a vonat szállítani a vasári utasokat.

— **Mencsikok vasarlas.** Holnap egy bizottság mencsikokat vasarol városunkban az állam részére.

— **Szőlőtelepítők figyelmébe.** Akiknek beoltani való vadvesztek vannak, forduljanak apunk szerke z-tőjéhez. A jelenleg Fehér Gábor urnal dolgozo szőlőoltó társaság a folyó napszam fizetése mellett hajlandó barmennyi munkát vállalni. Az oltas kívánatra sima, vagy angol nyelvű parosítással történik.

dig az ég — akaram mondani — a padias felé kálmpazott. A szegény Ábrók még késervesebben jart, mert ő, hogy a vilámfényt ne lassa, fal fele volt fordulva, levén pedig a fal, a mint tudjuk — fakkól építve: az iszonyu dörögültre úgy vágta homlokát egy, a többitől kijebb álló gerendába, hogy a vér azonnal elborította azt, s ajuttan bukott hatra epen olyan poszturában, mint szomszédja vala.

De mindkettőjüknek meghallgatá imádságát az ő Istene! ... Kiszabadítá őket a nagyveszedelemből; mert az a nagy fényesség, mely szemök viláosságát elvevé, és a melynek iszonyu dörgedelmes hangja eszméletüktől foszta meg: a szomszéd házat gyújtotta fel, s a tűz a vihartól korbácsolva, romboló erővel nyargalt a Körös közepébe, ujjonnan épült ház-sorokon végig, ha úgy a levegő m odazi, a mit azokból a vihar meg meghagyott.

Csak az öreg Ábrahám és Ibráhim házai maradtak epen. Meghatalgata imáikat az ő erős Istenök, legalább van, a hova lehajthatják a fejüket éji nyugalomra.

De hat a többiek? Többi szegény hitsorsosaik mit esznek most mar?

Azok kezdek az építkezést újra, ha lesz miből. De vajon lesz-e majd egy második várparancsnok, a ki segísen lefőrnöni a sírok könnyeit?

Ne felejtetek, ne essetek kétségbe ti szerencsetlenek. Él meg Jehova, él még Allah, s itt van közte-tek Bocskay Istvan most is, a kit azért küldött köz- zétek a ti Istenetek, hogy vigasztaljon bátorítson és megsegítsen titeket az »ő« Istene segedelmével, a mely Isten a ti Istenetek is. ...

III.
Le a kalappal uraim!
Egy jelenet következik, mit fedetlen fovel lehet csak végig nézni a férfinak.

— **Kimagyarázás.** Lapunk előző számában egy cikket közöltünk, amelyben egy biztosító ügynöknek a neve M. K. befűkkel volt jelölve. Minden félreértés kikerülése céljából kijelentjük, hogy az illető ügynöknek neve, akiről ott szó volt: Mohácsi Karoly.

— **A polgárliskola** építése javában folyik. A falak már csaknem egészen fel vannak rakva. Az épület pár hét alatt telő alá kerül.

— **Rajtakapott zsebtolvaj.** Róth Kálmán czukrász-legény régen üzi már azt a mesterséget, hogy a korcsmákban ta'ált részeg embereket kizsebeli. A napokban azonban rajtavestett. A nagy vendéglőben ugyanis egy gazda mulatott, aki vigyázatlanságból kiejtett a zsebéből egy csomó bankót. A bankó két csomóba esett széjel. A nagyobbik csomót megtalálta a tulajdonos, a kisebbik csomót azonban mintegy 60 frtot egy ellenőrzetlen pillanatban Róth Kálmán kapartotta magához. A panaszos feljelentése folytán az úgy a járásbírótság elé került.

— **Az 1848—49-i szabadságharc** és Kossuth muzeum képes levelező lapjai darabonként 6 krjával kaphatók lapunk szerkesztőségénél. A levelező lapok képei művészi kivitelűek.

— **Örség megnyitás.** Az önkéntes tűzoltó egyeslet tegnaptól kezdve rendszeres éjjeli őrséget tart. Az őrség megnyitás az este történt meg a szokott módon vacsorával és tisztli őrséggel.

— **A Dreifus-ügy és a párisi világliallítás.** Ezen sokat hangoztatott ügy, a mint értesülünk, a kiállitás előmunkálataira a legkisebb befolyással sincsen és az annak idején megállapított munkaprogramm az utolsó pontig végre fog hajtatni. A párisi szórakozások tekintetében is különböző tervek látnak napvilágot, amelyek közül a legérdekesebbek egyike, a »Szajna folyón uszó Ó Páris« már a megvalósulás stádiumába lépett. Ó Páris a világváros legérdekesebb mozzanatait fogja az elmúlt századokból szeméink elé varázsolni és a hat hónapra megállapított program minden egyes pontja történelembü jelmezek igénybe vétele mellett, az akkori életmódot fogja a lehető legeredetibb módon bemutatni. Csupan egy irányban nem történtek kellő előkészületek és pedig a várható nagy számú látogatók elszállásolása tekintetében. Az eddigi nagy szállók rends körülmények között is alig elegendők. Az »International Palaye Compony« melynek tulajdonosa tudvalevőleg az ismert Vagons-Lits tarsulat, épített ugyan az előkelő világ rrszére egy luxus szállót a »The Elysée Palaas« hótelt. A mely mar f. évben telő alá jut, de azt hisszük, hogy a látogatók nagyobb része nem azokból fog kikerülni kik az ily elszállásolásra tartanak igényt és szélesebb körben fog tetszésre találni azon négy szálló, a me-

Ti gyenge szívű nők, kiket Isten áldó keze a szegényeken szánakozó könyörületel szívvél áldott meg, ugorjatok át e sorokon, mert szívetek összeszorul a fájdalomtól, a szemeitek könnytengerbe lábadnak a látottaktól.

És ti gögös kevélyek! kik Isten nagy nevét egyedül csak káromlasképpen veszitek ajkaitokra; jöjjetek ide, hátha durva, aczelszívetek ellágyul a látottaktól.

A nap most kel fel Erdély bércei felől. Mosolygón kel föl, mint szép menyasszony pihenő ágyából, s ragyogó arczal néz végig a tegnapi ilyenkor még csinos-fahazikóktól övezett ... most pusztá, jajveszkelő síró néptömegektől elrepett Körös viz partjain s annak rohanó, csillámló habjain.

A folyó közvetlen közeli partján egy férfi ül a kavicsos földön; arczát tenyerébe süllyesztve, — gondolkodik, vajon miről? Mellette egy asszony áll karján kis csecsemőjével, csendesen zokogva; sirni már nem tud, a könyek forrásai kiapadva vannak szeméből, ruháját két oldalról egy-egy füeska rángatja, kenyeret kérve édes anyjoktól. Tavolabb a csupaszsáros földre fektetett holtestek vannak kiterítve hosszú sorban, áldozatai a tegnapesti tűzveszélynek. ...

Mindenütt sirás jajgatás! ...

Itt édesanyja siratja gyermekét, amott ifju nő keresi férjét, gyermek a szüleit, szüle gyermekeit, s mikor föllelik egymást: egymás nyakába borulva sirnak, sirnak keservesen. ...

Istenem! Minő nagy áldásod neked a könny, mely szemekből fakad!

Ha kisírtuk magunkat, úgy megkönnyebbül utánna a szív. ...

lyet a Tracodero negyedben a Szajna partján ugyan- csak a Wagons-Lits társulat emeltet egy e célra alakult külön nagy társulattal, a melyekben naponként 3000 ember lesz elhelyezhető, részint külön-külön részben pedig kétágyas szobákban, szintén a lelege- gánsabban berendezve. Ez utóbbi társulat már ma szervezi a kiránduló társaságokat, olvasóink figyelmét ehat ezekre különösen felhívjuk. A társulat, melynek, magyarországi főképviseelője a budapesti menetjegy- iroda, a kiállítás meglátogatása tárgyában külön kimerítő prospectusokat bocsátott ki a melyeken kívül lapunk szerkesztősége is szívesen szolgál rész- letes felvilágosítással.

Ingtalanok forgalma

H.-Szoboszlón.

Beke Klára Dihen Sándorné veszi Barbócz Mi- hály és Julianna pusztá udvarát 60 frtért.

Horogh Gaborné veszi Márton Jánosné kötelesei kaszálló illetőségét 100 frtért.

Márton Jánosné veszi Szilágyi Gyuláné tilalmasi szántó illetőségét 500 frtért.

Nagy Ferenczné s tsa veszik Kátai Mihályné til- lalmasi szántó illetőségét 50 frtért.

Nagy Ferenczné és neje veszik Madar István s tsaí czitrahati szántó illetőségét 100 frtért.

Dede János veszi Kaszás Mihályné szőlőjét 50 frtért.

Szoboszlai János örökli Szoboszlai János házas udvar illetőségét.

Borbély Károly veszi ifj. Mészáros Sándor házas udvarát 220 frtért.

Rozenfeld Majer és tsa veszik Kaufmann Lajosné házasudvarát 810 frtért.

Piaczi árak

1899. április hó 9.

Buza	—	—	7.80—8.00
Kétszeres	—	—	7.00—7.10
Rozs	—	—	6.00—6.20
Árpa	—	—	5.30—5.40
Zab	—	—	5.40—5.50
Tengeri	—	—	4.10—4.20

Közgazdaság.

Meddig élnek, s miért pusztulnak ki ha- mar az ujonnan telepített szőlők?

Hogy az ujonnan telepített, amerikai alanyra ol- tott szőlők meddig élnek, ez a kérdés méltán foglal- koztatja most a szőlőtelepítő gazdaközönséget.

Ezen a téren nekünk még közvetlen tapasztala-

— El innen, e siralom völgyéből, mert szívem elszorul s szemem már is tele vannak könnyekkel, — szól Bocskai egy mellette néman álló, bánatos arcú ifju tisztjéhez. — Menjünk innen, itt tenni, csele- kedni kell, és nem siránkozni.

Ezzel megfordult s gyorsított léptekkel indult a vár fele, hol már várakozott rá egy fiatal erdélyi nemes, a kit Bocskai szívélyesen megölelve, legben- söbb termet egyikebe vezetett be.

Ez az ifju a 19 éves Bethlen Gábor volt.

— Kedves öcsém — szólta meg Bocskai az ifjut, mindkét kezével megszorítva annak jobbát, — mi jó hírt hozal szegény szép hazánkból?

— Fajdalom, kedves urambátyám, jókat nem, de rosszakat annál többet.

— Beszélj edes öcsém.

— Rövid leszek kedves bátyám, mert úgy hiszem, kegyednek mindent elmondtam, hogy az oláh (a Ha- vasalföldi Mihály vajda) az ur Erdélyben. Hogy minő fokra hagott a nyomor szegény hazánkban, arra nin- csen szo, nincsen fogalom. Az elkeseredés tetőpontját érte el. Én most Székely Mozes urambátyám megbí- zásából jöttem kegyedhez; a felkelő mozgalomnak ő a vezére, esatlakozásra hívja fel általam kegyedet is...

Sokáig beszélgetett a két férfi, s a rokonkeblek, úgy látszik megértettek egymást, mert mikor elbucsú- zott Bocskaitól az ifju Bethlen, mindkettőnek arca nyugodt mosolytól sugárzott, s midőn egymás jobbát megrázták, mintha azt mondta volna egyik a másiknak: — Megértettük egymást, mert lelkeink össze van- nak forrva egymással...

taink nincsenek, de azért hozzávetőleg, sőt csaknem teljes bizonyossággal meg tudjuk állapítani, hogy med- dig élnek s meddig termésképesek az új oltott szőlők.

Budafokon, Pomázon Szent-Endrén, a hol a szorgalmas sváb népség mindjárt a filloxera vesz be- ütése után megkezdte az új oltott szőlők telepíté- sét — ma már 10—12—14 éves virágzó, termő szőlőtelepek vannak, s a tapasztalat bizonyítja, hogy ezek a szőlőtelepek most érték el teljes termő képes- ségök idejét.

Francozia ország leghíresebb borvidékein, ahol a filloxera évtizedekkel elébb fellépett, mint nálunk — ma már 25—30—35 éves virágzó termőtelepek vannak. Ezekben a telepekben az elvényülésnek még nyomai sem mutatkoznak, amit az bizonyít, hogy a tökéek termése és vesszőhozama évről—évre dus és a legkiegítőbb.

Ha az új szőlők fejlődéséből és termőre fordul- tából következtetést vonunk, el kell hinnünk azt a szakemberek által már régen hangoztatott állítást, hogy az új szőlők elettartama 50—60 év lehet. Ugy áll tehát a dolog, hogy az új oltott szőlők 60—70 éves korukig termésképesek. Minden valószínűség sze- rint élnek ugyan tovább is, de 50—60 éven túl be- áll az elvényülés és a terméketlenség, majd a ki- pusztulás.

Most szóljunk egy másik igen fontos dologról.

Tapasztalati tény az is, hogy az új szőlők igen gyakran 3—4 év alatt is pusztulásnak indulnak, s 4—5 év alatt teljesen kivésznek. Ez az, ami a gaz- dákat nagyon nyugtalanítja s a mi a telepítési kedvet nagyon lohasztja.

Hát ennek mi lehet az oka?

Ennek lehet az oka először is az, hogy a tele- pítés tökéletlen forradásu oltványokkal eszközöltetik. Ezt azonban nagyon könnyen kikerülheti a gazda, ha jól megnézi a megvett oltványt. Az ilyen szőlők az első évtől kezdve mindig silányok, gyengék 2—3—4 év múlva aztán végük van.

De viszont látunk gyakran arra is példát, hogy az új szőlők 2—3 évig kifogástalan szépek a 3—4-ik esztendőben azonban elkezdenek siniteni, míg végre pár év alatt teljesen kipusztulnak. Ha az ilyen kivész- tett szőlők tökéit megvizsgáljuk, azt látjuk, hogy a tökéek teljesen épek, s az oltásnál nincsen semmi for- radási hiba.

Miért pusztulnak hát el mégis?

Azert, mert az alanyuk nem filloxera-mentes, s így 4—5 év alatt meglepi őket a filloxera, s úgy jár- nak mint a régi szőlők.

Be van ugyanis bizonyítva, hogy a filloxera el- len legnagyobb ellenállást tanúsít a fajtisza Riparia portalis vessző, s ezen kívül a Vitis-Solonis.

Meg kell azonban jegyeznünk, hogy ezek a vess- zők drágák, éppen azért ezek a lelketlen üzerek, akik nyereség hajhászathból üzük az oltványtenyésztést, nem ripáriát használnak alanyul, hanem más olcsóbb, kétes értékű vesszőket. Beoltanak mindenféle kétes származásu alanyokat, ezeket aztán eladják 4—5 krajczárért, és a járatlan ember örül neki, nem gon- dolva meg azt, hogy az a drága, a mi olcsó.

Az ilyen szőlők tenyésznek 3—4 évig, akkor azonban beléjük esik a filloxera és pár év alatt ki- pusztulnak.

Épen ezért két dologra kell a gazdáknak ügyelni, arra, hogy tökéletes forradásu oltványokat vegyen, és arra, hogy az oltványok alanya filloxera mentes fajtisza Riparia legyen.

Az ilyen oltványokat pedig ma még nem lehet 4—5 krért megkapni.

Aki erre a két dologra nem ügyel, s aki az olcsó, de rossz oltványokon kap, az pár év múlva újra ülterheti be a szőlőjét.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
F e h é r G á b o r .

Szőlőtelepítők figyelmébe

Gyökerező fás, gyökerező zöld, sima zöld oltás gyöke- res és sima alany vessző, valamint nemes vessző nagybani eladása.

Az éghajlati és talaj viszonyoknak megfelelő, valamint a borvidék eddigi jelegének fenntartására alkalmas nemes szőlőfaj, szintén a talaj és éghajlati viszonyoknak legmegfelelőbb fajtisza alany vessző- ből előállított tökéletes forradásu oltványok ültetése képezi az oltott szőlő telepítés kérdésének sikeres megoldását.

Vas tartalmu agyagos, vagy televény talajra ta- dasztalatom szerint legalkalmasabb alany a »Riparia portalis» és »Vitis solonis» amerikai vessző. Borsző- lőnek az »Erdei» meredek déli lejtőre a »Szeremi zöld is. Csemege szőlőnek a »Gyöngy» szőlő fajok Ezen szőlő fajok nemesek hogy mindig jól és hamar teremnek, jó és kitűnő bort illetve csemege szőlőt szolgáltatnak, hanem nem rothadnak és virágzásokor neu rugják el a termést.

Az 1899 évi őszi, vagy 1900 évi tavaszi szállí- tásra az említett fajokból gyökerező fás, az évi gyöke- ereésű zöld és sima zöld oltásra, valamint gyökerező s sima alany vesszőre továbbá nemes vesszőre bár mily mennyiségben elfogadok megrendelést.

Ára a gyökerező fásoltásnak 120 frt, évi gyökere- sésű zöld oltásnak 100 frt zöld oltásnak 90 frt, gyö- keres I. oszt. vesszőnek 18 frt, II. osztályunak 12 frt zima I. oszt. vesszőnek 9 frt, II. oszt. 4 frt nemes vesszőnek 5 frt muskotály gyöngynek (passa- tuti) 15 frt ezer darabonként számítva. Vasulhozi szállítás és csomagolás oltásnál 1 frt, vesszőnél 50 kr. ezrneként. Az árak 1899. őszi átvételre értendőek.

Faj azonosság és minden tekintetben kifogástal- an minőségért felelőséget vállalok. Megrendelésnél 1/2-ad ár előleget kérek.

Megrendelésre a nevezett amerikai alanyokon amely fajta szőlőből készitek fás vagy zöld oltást.

Morvay főszőlőgabiró.

szőlő birtokos, Margita Biharvármegye.

! Új találmány !

Ha nem akar
szeplős lenni!!

ugy már most használja csu- pán FÁY-féle arcz-crémét.

Egyedüli ártalmatlan csoda- hatásu vegy-crém a szépség ápolására, u. m.: szeplő, máj- foltok, vörös pattanások, mitt- esszer s mindennemű bőrtisz- táltalanság ellen.

Nem zsiros, gyorsan fel- szívódó kellemes illatu arcz- krém, mely nappal is jól hasz- nálható.

Egy nagy tégely ára 1 frt.

Kapható:

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszertárában.

Hajdu-Szoboszlón.

! Új találmány !

ORNSTEIN DEZSŐ

KÉZMŰ, DIVATÁRU KERESKEDESE ÉS TEMETKEZÉSI INTÉZETE
Hajdu-Szoboszlón, (Gátoldal.)

Van szerencsém a t. közönséget értesíteni, hogy a tavaszi vásárlásból visszatérve, dusan felszerelt raktáramat a legkitűnőbb és legujabb divatu árukkal ujitottam fel, és így abban a helyzetben vagyok, hogy **szép ruhaszöveteket, delent, voalt, pikét, zefirt, havasi vasznat és schiffont, czérna vásznakat, selyem, kázmér és nyári kendőket a legjutányosabb árban árusíthatok.**

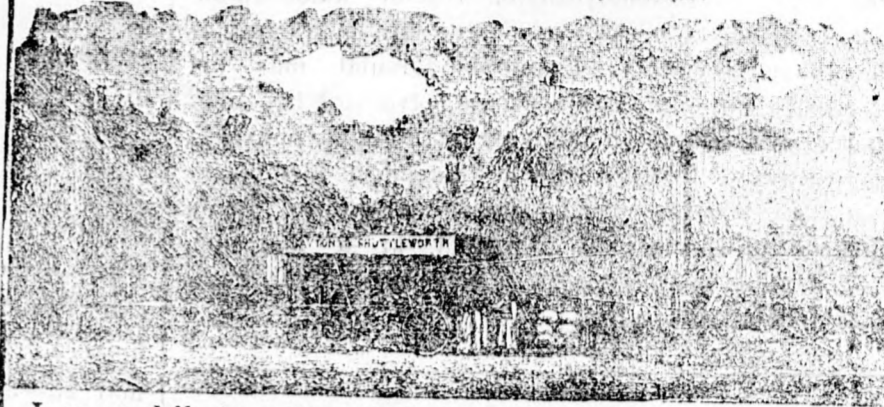

Temetkezési vállalatomnál raktáron tartok:
fa, érc, bársonyos és szatinnal behuzott koporsókat a legegyszerűbbtől a legdrágábig, legolcsóbb és legdiszesebb szemfedeleket, a legjobb gyászelméket és sarkosorukat, a lehető legolcsóbb áron.
Diszes halottas kocsit, ravatalt, kapu és ajtó díszítést teljesen ingyen adok.

Teljes tisztelettel
Ornstein Dezső.

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig, továbbá járgány-cséplőgépek, lóheré-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák.

„Columbia-Drill”

legjobb sorvetőgépek, szecsakavágók, répvágók, kukoricze-morzsolók, darálóok, őrlő-malmok, egytetemes aczéll-ekék.

2- és 3-vastú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes drógyedek kúv-
natra ingyen és bérmentve
küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

Legkedvezőbb esetben egy sorsjeggyel

1.000,000 korona nyerhető

Jegyzéke a negyedik magyar kir. osztály-sorsjáték 50 000 nyereményének.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben a tervezet 9. §. szerint.

1000,000 korona

Jutalom	nyer. á	korona
1 jutalom		600,000
1 nyer. á		400,000
1 „		200,000
2 „	100,000	200,000
1 „		90,000
1 „		80,000
1 „		70,000
2 „		60,000
1 „		40,000
5 „		30,000
1 „		25,000
7 „		20,000
3 „		15,000
31 „		10,000
67 „		5,000
3 „		3,000
432 „		2,000
763 „		1,000
1238 „		500
3179 „	300, 200	6367,000
3900 „		170
4900 „		130
3950 „		80
2900 „		40

500000 nyeremény és 1 jutalom 13,150,000

Nemsokára ismét kezdetét veszi a IV-ik nagy magy. kir. szab. osztály-sorsjáték és ez alkalommal a kibocsátott

100,000 sorsjegyre **50,000 nyeremény**

esik, mely összértékben 13,160,000 koronát képvisel. Az oldali feltüntetett nyereménytáblázat szerint a sorsjegyek fele feltétlenül nyer. Ezen osztály-sorsjáték, mint általában ismeretes, még soha nem létezett nyeremény esélyekkel bir. A tervezeti ára az eredeti sorsjegyeknek! egy egész az első osztályra 6 frt egy fél az első osztályra 3 frt egy negyed az első osztályra 1 frt 50 egy nyolczad az első osztályra — frt 75 melyeket a pénz előzetes beküldése, vagy utánvét mellett küldünk szét. A hivatalos sorsolási jegyzeket t. vevőinknek a megtörtént húzások után minden felszólítás nélkül megküldjük, míg hivatalos tervezettel kívánatra bárkinek díjtalanul szolgálunk.

Tudvalevőleg az összes húzások a magy. kir. kormány ellenőrzése mellett és egy kir. közjegyző jelenlétében ejtetnek meg és azoknál mindenki jelen lehet. Láttuk, hogy az előző osztály-sorsjátékoknál mily nagy volt az érdeklődés, olyannyira, hogy közvetlen a húzás előtt teljességgel lehetetlen volt sorsjegyet kapni. A lefolyt sorsjáték legtöbb játzója a játékok a negyedik sorsjátékban tovább folytatja s így az új vevők részére, csak csekély a készlet. Nagyon ajánlatos tehát a IV. magy. kir. szab. oszt. sorsjáték első húzásához a megrendeléseket minél előbb hozzánk jutatni, minden-estetre azonban

nyolcz nap mulva hogy azoknak bizton eleget tehesünk, mert a húzások már májusban kezdődnek. Nyeremények minden nagyságban készpénzben fizettetnek ki nálunk.

PETHES R. és Társa
bankháza a m. kir. szab. osztály-sorsjáték főelárusító helye
Budapest V. Széchenyi-tér 2.

1825 sz.
1899

Hirdetmény.

A debreczeni kir. Pénzügyigazgatóság ad 6/1899 eln. számú rendelete folytán felhivom az adózó polgárokat, miszerint a netalán hátralékban maradt múlt évi összes, — valamint a folyó évben már esedékesé vált első negyedévi állami adó, továbbá kincstári illeték tartozásait, e hirdetmény keltétől számított 10 nap alatt befizetni el ne mulasztják, अन्यival inkább, mert a folyó ápril hó 26-án a végrehajtási eljárás, mindenkivel szemben a legnagyobb szigorral megindítatik.

H-Szoboszló 1899. ápril 15.

Kovács Gyula
polgármester.

Szőlőtrágya-Compositiot

és szőlő alá való mindennemű

Mütrágyákat

valamint

HUNGÁRIA
elsőrendű Rézgáliczot 98-99% tartalommal elismert kitűnő minőségben ajánlja

a mütrágya, kénsv és vegyi ipar rész-vénytársaság

Budapesten, Váci-körut 21.

Részletes utasításokat kívánatra ingyen és bérmentve küld az igazgatóság.

A magyar királyi Államvasutak Gépgyárának Vezér ügynöksége

BUDAPEST, Váci-körut 32 szám

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült gőzcséplőgarnitúráit, ipari célokra alkalmas „Compound” locomobiljait, teljesen vasból készült szalmakazalozó gépeit, gőzkukoriczamorzsolóit, Stibor-féle körfűreszeit, Millenium kaszáló- és aratógépeit, továbbá Sack-féle ekéit, vetőgépeit, boronáit és egyéb gazdasági gépeit. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nvontatta Plón Gy. H-Szoboszlón.